

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่สัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อเพื่อการเกษตร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรที่เป็นลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่กู้ยืมสินเชื่อเพื่อการเกษตรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อให้ได้ตัวแทนประชากรที่มีการกระจายตัว จำนวน 120 คน จากจำนวนประชากรรวม 400 คน

ตอนที่ 1 สภาพข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร สาขาฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

เพศ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 90.0 เป็นเพศชายเป็นเพศหญิงเพียงร้อยละ 10.0

อายุ เกษตรกรร้อยละ 63.3 มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป

การศึกษา เกษตรกรร้อยละ 75.8 จบการศึกษาระดับ ป.4 – ป.7

ระยะเวลาการเข้าเป็นลูกค้ำธนาคาร เกษตรกรร้อยละ 76.7 เข้าเป็นลูกค้ำธนาคารระยะเวลา 1-15 ปี

สถานภาพการสมรส เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.5 สมรสแล้ว และร้อยละ 7.5 ยังเป็นโสด

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.5 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.3 คน

ตำแหน่งทางสังคม เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80.0 เป็นเพียงลูกค้ำของ ธ.ก.ส. ไม่มีตำแหน่งทางสังคม

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 76.7 มีพื้นที่ทำการเกษตร 1 – 10 ไร่ โดยร้อยละ 65.0 มีที่ดินเป็นของตนเอง

ลักษณะที่ดินทำการเกษตร ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 97.5 มีที่ดินอยู่นอกเขตชลประทาน

ลักษณะการใช้ที่ดินทำการเกษตร ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.3 ปลูกลิ้นจี่เป็นพืชหลักโดยร้อยละ 44.2 มีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร 100 – 50,000 บาทต่อปี

อาชีพนอกภาคเกษตร เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 82.5 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยร้อยละ 61.7 มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท

ประเภทเงินกู้ของ ธ.ก.ส. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.8 ใช้บริการเงินกู้ประเภทเครดิตเงินสดแบบรับผิดชอบร่วมกัน โดยร้อยละ 80.8 ได้รับเงินกู้เพียงพอกับความต้องการ

ประเภทการใช้เงินกู้ ธ.ก.ส. เกษตรกรร้อยละ 60.0 นำเงินกู้ของ ธ.ก.ส. ไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร

แหล่งเงินกู้อื่น ๆ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.3 กู้เงินจากแหล่งอื่น ๆ เช่น พ่อค้า พ่อแม่ ญาติพี่น้อง

หลักประกันในการกู้ยืม เกษตรกรร้อยละ 90.8 มีการใช้หลักประกันในการกู้ยืม

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

พบว่า ประเภทการใช้เงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และแหล่งเงินกู้อื่นๆ เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร สาขาฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทางเกษตรเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96.7 ประสบปัญหา ราคาผลผลิตตกต่ำ ที่เป็นผลจากการที่เกษตรกรปลูกพืชหลักเพียงไม่กี่ชนิด ซึ่งส่วนหนึ่งอาจ เป็นผลจากข้อจำกัดของพื้นที่ทำการเกษตรที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ความสามารถในการชำระหนี้ของ ธ.ก.ส. เกษตรกรร้อยละ 70.8 สามารถชำระหนี้บางส่วนให้กับ ธ.ก.ส.

แหล่งเงินชำระหนี้ ธ.ก.ส. เกษตรกรร้อยละ 72.5 นำเงินจากแหล่งทั้งในและนอกภาคการเกษตรมาใช้ชำระหนี้ของ ธ.ก.ส.

การเยี่ยมเยียนของพนักงาน ธ.ก.ส. เกษตรกรร้อยละ 97.5 มีเจ้าพนักงานธนาคารมาเยี่ยมเยียน มีเพียงร้อยละ 2.5 เท่านั้นที่ไม่มีเจ้าพนักงานธนาคารมาเยี่ยมเยียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนะนำความรู้และสิ่งที่เป็นประโยชน์ของพนักงานธนาคาร เกษตรกรร้อยละ 48.3 มีความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์มาก มีเพียงร้อยละ 1.7 เท่านั้นที่มีความคิดเห็นที่ไม่มีประโยชน์เลย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. เกษตรกรร้อยละ 54.2 มีความชอบปานกลางต่อการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. โดยร้อยละ 36.7 ต้องการให้มีการปรับปรุงสายงานสินเชื่อของธนาคาร

ความต้องการความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.7 ไม่ต้องการความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส.

5.2. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีประเด็นสำคัญที่พบหลายประเด็น สรุปได้ดังนี้

1. จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรนั้น พบว่าประเภทการใช้เงินกู้ ธ.ก.ส. และแหล่งเงินกู้อื่น ๆ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อของเกษตรกร แสดงว่าการนำสินเชื่อไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์มีส่วนสำคัญต่อความสามารถชำระคืนสินเชื่อของเกษตรกร ซึ่งในเรื่องดังกล่าวธนาคาร ธ.ก.ส. พยายามดำเนินการที่จะควบคุมการใช้เงินสินเชื่อของเกษตรกรเพื่อเป็นหลักประกันว่าเกษตรกรสามารถส่งชำระหนี้ได้ ในส่วนแหล่งเงินกู้อื่น ๆ เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลให้เกษตรกรสามารถชำระคืนสินเชื่อ ทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องจากการทำการเกษตรมีความไม่แน่นอนสูงในแต่ละฤดูการผลิต ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการผลิต อาทิ ปัญหาภัยธรรมชาติและราคาผลผลิตตกต่ำเป็นต้น จากภาวะความไม่แน่นอนดังกล่าวทำให้เกษตรกรประสบปัญหาไม่สามารถชำระหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมได้ ดังนั้นการมีแหล่งเงินกู้อื่น ๆ จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของธนาคาร

2. จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถชำระคืนสินเชื่อได้บางส่วน โดยเกษตรกรนำเงินรายได้ทั้งในและนอกภาคเกษตรมาใช้ชำระคืนสินเชื่อ สาเหตุหนึ่งเป็นผลจากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ซึ่งในเรื่องนี้รัฐบาลยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการช่วยเหลือเกษตรกร อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรมีความตั้งใจที่จะชำระคืนสินเชื่อที่กู้ยืมมาจาก ธ.ก.ส. นอกจากนี้ แม้ว่าการให้บริการของธนาคาร ธ.ก.ส. เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างมาก อย่างไรก็ตามเกษตรกรมีความต้องการให้ มีการปรับปรุงการบริการทางด้านสินเชื่อของธนาคาร ธ.ก.ส. ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรมากขึ้น อาทิการขยายวงเงินกู้ เป็นต้น

5.3. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัย ไปใช้ประโยชน์

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจรรยาบรรณค่านิยมของเกษตรกรของเกษตรกรสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานทางด้านการให้บริการสินเชื่อการเกษตรของธนาคาร ธ.ก.ส. โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยประเภทการใช้เงินกู้ของ ธ.ก.ส. เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ การชำระหนี้สินของเกษตรกร ดังนั้นจากผลการศึกษาทางธนาคาร ธ.ก.ส. จะต้องมีการจัดระบบติดตามการใช้สินเชื่อ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นหลักประกันการที่เกษตรกรสามารถชำระหนี้สินเชื่อที่กู้ยืมจากธนาคาร รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของเกษตรกรซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการให้บริการของธนาคารให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ได้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการวางแผนขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่อื่นมากขึ้นเพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้
- (2) ควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการให้สินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกร
- (3) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการติดตามการนำสินเชื่อ ไปใช้ประโยชน์
- (4) ควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร